

რედაქცია:
ფრენკლინის ქუჩა, № 13.
ფრენკლისი
 —**მ**—
 ხელის მოწოდება გაზეთის და-
 საცდელად მიმართვენ რუბა-
 ცის ღირსი 1 სათლად 3 სა-
 ათლად და ხალხის 6-7 სა-
 თლად და წერილობ. გაზე-
 თისთვის ს.ს. წიგნის მაცხიანს.

ფრენკლისი

სოციალ-დემოკრატიული პარტიის განცხადება

მართვის უწყისი
 ქრონიკის წიგნი 6 მან., მხატვრის
 წიგნი 4 მან.
 თათი ნომერი 3 მან.
 ფოთი განცხადების
 წიგნი 10 კ. სტოპისთვის 5 კ.
 —**მ**—
 ტიფლის, ფრენკლისკა № 13.
 Редакция „Ционис Пурцели“

გაზეთის ფასი ან წლის დაგეგმვაზე პირთი განათი

„სოცლის ფრენკალი“

გაზეთის უფასოდ-დღე, კვირა-უწყისების შემდეგაც

გაზეთის ფასი: ერთის წლით 6 მან., ნახევარის წლით 4 მან.
 სხვა ვიღით გაზეთის დაყვითა არ შეიძლება.
 თათი ნომერი ღირს ვეგლანს 3 კპ.
განცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტატეიანი პირველ ვერსი-
 ზად 10 კ. მეორეხელად 5 კპ.

მე ხელის მოწოდება, რომელიც წლიური ფასი ერთხელად შემოტან-
 ნა გარეუფლებით, რედაქცია შეღავათს აძლევს: ხელის მოწოდების დროს 2 მანეთი წარ-
 მადგენნი და შერბი უფლად თვე-დამდე თითო მანეთი, ვიდრე 6 მანეთს შესაძლებლ-
 ღნენ.
 სოფლის მსწავლელებს გაზეთი წლობად 5 მანეთად დაეძმობათ.
 აღდრესი რედაქციის: **Тифлис, Фрейлинская, № 13. Редакция „Ционис Пурцели“.**

რედაქციისგან

„სოცლის ფრენკლის“ № 1, 2, 3 და 4 №-ები, დასტამბული 1200 ცნებებშია-ღრ. უკვე დაწყებულად ხელის მოწოდება. ახალი ხელის მომწოდება გაზეთის მიიღებენ მხოლოდ 2 მან და 3 მან.

გაზეთის დამატებებით გამოცემული ლექსებით ქალაქის ხელის მოწოდებას გაზეთი დროულად ვერ მიხვდა; რედაქცია უფლად ღირსების მხარობას რომ ეს ნაწილი თავიდან მოიშოროს.

ქართული თეატრი
 თბილისის, 30 ოქტომბერი 1896 წ.

ქართული თეატრის საზოგადოების დახმავება, ქ. გაზეთი-ცხადების, და მანქანის მოწოდება, წარმოდგენი-
 ღებზე:

დროებითი სიუჟეტული

კომ. 2 პიქ. თარგ. ერისთავისა.

მე მინდა გენიან გაცხადე

კომ. 2 პიქ. ანტონოვისა.

მონაწილეობას მიიღებენ: ქ. ქ. გაზეთი-ცხადების, ჩრდილო-სოცლის, განმარტობის, იფანის; მ.პ. ანაბიძე, მარტინოვი, ვაჭაურილი-
 ღი, შოთარშვილი, კარდელიძე, იფან-
 ბიძე, კარბაღი, სავაროვი, თამარა.

ადგილობრივი ანგარიშები

შეიღი და სხვა.
ადგილობრივი ანგარიშები
 დასაწყისი 8 სათლად.
 აღმნიშვნელი, შ. შოთარშვილი.
 რედაქცია: ვ. აღმნიშვნელი.

განათი კვლევისას მშენებელი გამო-
 ტობ ამით ახდენს საყოველთაოდ, რომ ამ წლის 3-ს ნოემბერს მოხსენ-
 ხებულ კვლევისას აშენეს ახალით გამო-
 ვებსა დ. ცხანდელსი დიდობრივი
 ნის ბლოკინის სადგომში ღირსი 10
 საათზე. მსურველთა შეუძლიან
 იქვე ნახონ ამ საქმის შესახებ სა-
 ბუთები და პირობები.

ამიტვის სა-განგაზმებ ბლოკინში
 ღლ. იანე ვანახაძე.

(3-ფ.)

პაბიკინი პოლიციის პირის

ს. ი. პირიანიანი
 ნიკოლოზის ქუჩა, სახლი ხვირიძისა, 21,
 ვიღაფურცელს მიიღებს ღირსი 9—8
 და სილამის 4—7 საათამდე.

გაზეთ „სოცლის ფრენკლისა“.
 (რედაქციის სატელეფონო სადგურისგან).
 26 ოქტომბერი.

საქმიანობა

მიწაზედა საქმიანობა

*) არტლის არსი, რომელიც ამ არსი

მიწისტრამ, თანხმად უშაფღღის
 სურვილისა, წება დათათა რედაქ-
 ტორ-გაზეთმცემელს გაზეთ აგრე-
 დინისას* თავად მუშაობისა გა-
 ნახლოს გამოაცხადეს ხსენებულის
 ცატუთისა.

პირიანი. ვერსალის ნაფიც მსა-
 გულთა სასამართლოდ არტლის*
 გაზეთმცემელს რვა წელიწადი ცი-
 სებ.

შავხაველი. პრინც ფრე-
 დინის-გარდ გენერის მეუღლისა დას-
 გრებინის იმპერატორისას, ტრუ-
 ში ვაგი ყულადა.

2065. იმპერატორმა ვიკტორ-
 მისკა დიდ მიავარს ბორის გილტ-
 დიმერის ძეს და შუა დედის მი-
 დიდ დიდი მიავარი თავის სსახ-
 ლეში, ჰოფბურგში, კრება აუფენ-
 ცაზე.

კარლის თეატრის დოკუმბი, სა-
 დამის წარმოდგენის დაწყების
 წინაშე, ცხვენს ვანდა. ცხვენს
 შინაურ საზოგადოებით ჩაგვინი-
 დაზოგადი დოკუმბი დარაირე-
 ვისა. აღმოჩნდა, რომ დოკუმბის
 გადასაფარებელი ნაწილი იყო გა-
 წურული, ანაზად ცხვენის წა-
 ვადების განზრახვა ჰქონიათ. წარ-
 მოდგენა აფერძალეს, მაგრამ ბო-
 ლის ისევ ნება დართეს.

ლორდონი. რინსტრის ახან-
 გმა სელონოვს წარმოასტვა სიტ-
 ევა ედინბურგში და სთქვა, რომ
 მომავალში სახსრეთი აფერცა ბრი-
 ტანის საგუროების უნდა შეად-
 გინდეს. მშობრებისად არ შეე-
 ნება აფერცას რესპუბლიკის
 თვითი დაზოგადებასა, მაგრამ უნდა
 მთელმა მცენამ იცხვენს, რომ
 ინგლისი არც ერთს სახელმწი-
 ფის ნებას არ მოსცემს სახსრეთი
 აფერციის საქმეზე ან გარევისა ანუ
 რომიშე შეცდომისასა. ამ მცენამ
 დიდელსა შეთავაზება და გამოგე-
 ლება მხოლოდ ინგლისის კო-
 როლიდას ვიქტორიანს გუფრენსა.

სადავლისა რეიტონისა* დაგა-
 ვადებულა უარ ჰქონს ის ხმავე

იღვ წლის წინათ ვაჭად იყო პანას
 საჭეში, რომელიც ერთი ენაზედა მომ-
 წოდებ პირი, არტინი ვრახანდ მალეში
 და სხვა-სხვა ქალაქში, მაგრამ ბოლოს
 ჩინეთში შეაგდეს.

ვიითამც ინგლისი კორიოსს დაე-
 რებუდაცხობა.

ნაპირადი. ბრანიანმ დეგეშით
 მიულოცა მაკეანდლის პრინ-
 ცულად ამორტავს და ბოლისა და-
 სძინა: ამერიკის ერის სურვილი
 განიანათა.

პარიზი. იპონია პირთა-
 თი შეგრა ფილადელფისის და
 სან-ფრანციკოსს საგებრა ფირ-
 მებს და შეუგებთა იერი დაეი რაგ-
 შიანი გეშ.

საზნის მოხედვენი ჰეფერობენ,
 რომ ცვლავ ადარ დასტრადება
 საზნის ოქროს მფერ სახეფერ-
 გარეთ გაცხანდა. ვედაგან ის
 აზრი სურვეს, რომ სიფინანსო
 მიდგომარება მცენისა ძალიან
 გაუწუბუქდა.

პიბარაკანი. ხედავივე იმპე-
 რატორმა უბადგესა ნინება დამ-
 ტიკების უწმიდესი სინოდის მან-
 ტისათა, რომელითაც საზნის
 ეპისკოპოსს უსამადვედელიისი-
 ტრე უეების და მესტრადინის ეპის-
 კოპოსად დაინიშნა, უსამადვედელი-
 ის იაგურის ეპისკოპოსი მადელტო-
 რიანის დაზნისთვის ეპისკოპოსად,
 ციკური ინტრუსი ვარკიასის ნიკო-
 დიმე იაგურისა და ვიღაფურცელის ეპის-
 კოპოსად.

მოსკოვი. 25 ოქტომბრის და-
 იწყეს ტადრავის თამში გამოჩე-
 დი მეზარათეთი სტრენიკის და
 დასტრადი. ვინც მოაყვანს, იმსა-
 ერძემევის მთელ მცენიერობის
 შირველი მოგტადრავს. შირველი
 შირტო დასტრადი მოაგრა.

2065. იმპერატორმა უბადა დიდი
 მიავარს ბორის ვლადიმერის ძეს
 იორენი სტრენიკი I ხარისისა.

სოცია. ოპოზიციის დასათ ცა-
 ზეუთებში გამოცხადებულნი ოპო-
 ზიციის მოწოდება, რომელ-
 მაც ამრჩეველთა სთხოვდა, ფიც-
 ხელი და მსურველად მონაწილე-
 ობა მიიღან დამადგე სურათთა არ-
 ჩვენებში და ამ განხედებებს მის-
 ტრე თეთრი და ამრჩეველნი ოპოზი-
 ციის დასტრადი. მოწოდებებ-
 ნი წიგნისა, რომ მიავარცხანს სე-
 გნად ბუქს შემაგადოს საყოველ-
 ციური უფლებანი ერისისა. სხვა-

ნებელი მოწოდება ხელმოწერა დღია ცანკარის, რადისადგოვია და გრეკოვიცინ, კრაველისკე ხელი არ უწერია.

ახალი ახვანი

მათუმიდგან ვაძულებენ, რომ ნიერების პირველ რიგებში იქ მიიღონ სასულიერო მშეღების უწყისი, მითი ჩინეთი და ვაზენი ე. ტუხლიძის წიგნს დასწრებით, მათზე უკან იპოვიან, ჩინეთის და ინკოლოდან მოაქვს ჩანს მცენარეები ჩაქვის მამულში დასარეგულან, ამ მამულში გახაზვლად პირველად მოაქვნიან ჩანს. პირველი წელს მთელ მამულად, გან, რომელსაც ხუთი ათასი დღიური მიწა უჭირავს, მოაქვნიან ორ კრანტას ჩანს ფოთლოვან, მთლიან სიხის და თაობის წიგნს შემდეგ იგივე მამული მისცეს სა ფუფუგ ბეტს ჩანს ფოთლოვან.

27 ოქტომბერს, დღის 9 საათზე, ტფილისის ვიცეკონსულის ტრაი კ. ა. სტენფიანი ქალბ. მათუმი ვიფუხავდა.

28 ოქტომბერს ქუთაისის გენერალ-სენატორი, დესკანდონი სტატსკი სოვენიკი პარონა დღე მანდრ ივლისში ფონ-დერ-პროფენის სასტუმრო კავიაში დგან ქუთაისის ვიფუხავდა.

ტფილისში უკვე მოვიდა ახალი ქართული წიგნი „სტოვიკოვი პეტრი ვაშისა“. პეტრი იყო და სპარსეთის მეფის ვარაზ ბაგრატიონის და სახელად პეტრეს მუდინიონი ფოთად, სპოვიტელი V საუკუნის დასასრული. იყო საბერძნეთის იმპერატორის წინაშე მძევლით. ვანაოლის შერდეგ ბერია აღიკვეც და მილე ებსოპოსთან თანა კრთხელი და მუაისი თქვანაზე ავიწილა. იქ სტოვიტელი და მოლაყვიზობა, სტოვიტის რწამ სიამაგის მრავალი ხმამკინორო წიგნები, იქვე გარდაცლილა.

ამის ცხოვრება პირველია ბერძნულს ენაზე აღწერა მისმა მოწოდებ სპირიტობის მონატორის მრანდონი. იგივე ობრის და აღწერა მონატორისა სიამაგის, დღეს ეს აღწერა რუსულია თავბრუსხვევა პრაფენ სოხის მარს დაუბეჭდა. ვაშისკენ მშენებირია და დინს 2 მანათი.

პეტროპოლის ვაზენებში სწავრან, რომ ჩინთიზირის ვიფუხავდა წიგნბეჭდობის კომისია მიწითა მშობელთა (ზემლემებრები) უკვე დაბრუნებულა უკან ტფილისში. კომისიას ადგილობრივი ვაშისკენი, რომ ჩინთიზირის ვიფუხავდა, ხელმძღვრელი ადგილობრივი, ვაშისკენი მამუნი რუსეთიდან გადოსახლებულა.

ხასთაის ვიფუხავდა და მიტონ და ვიფუხავდა, რომ საქვე ვიფუხავდნობით არ დაბოლოვდება ასე მალე.

იგივე ვაზენებში ვიფუხავდნობით შერდეს: სახელწოდება ქონებშია და მეფერებობათა სამინისტროში რუკებიდან გადოსახლებულ და დაქვლადრების საქმე ჩინთიზირის ვაზენებში უკვე გადაწყვეტიდა. ახიად გეგნ ჩინთიზირის ვიფუხავდნობით გადამახილნ თავისი ფულად ვიფუხავდნ რაქის მიწიდან.

ქართულად ვაშისკენი, რომ თავად ციციშვილის მამულში, ესრედ ვიფუხავდნ საციციანის მათში, მარგანეცო-შავი ქვა აღმოჩინა. ი. ციციშვილის უკვე ვაშისკენი თავისი რწმუნებულნი ორამ პეტროპოლის მცხოვრებელნი შერდებულნი ბოლონდელა, რომელიც ვანზახავა აქუთ დიწურნ მუშიამა ამ ახიად ვაზენილს მიდინში, რამდენდაც ვიციო, პირობები ამ გვაქია: ი. ციციშვილის და მამული ოჯახი იმდები ებლავ ურდ დასლან თავდაპირველი პირობა, რამლის ძლიერა ექვი იგი ვადა ებლავ, რომ იწერებრა მიიწვიონ და ვაშისკენი დიწურნ. იგი ბოლოდინა ამ უტყუარა და მართლბოლომად აღმონდა მავი ქვა, მაშინ ირამინის შობის სიამაგისად რამდენა ურდ შეყვან, რომლის ძალითაც ხეობსხეებულნი ბოლონდელი ოჯახი იმდები. ი. ციციშვილის მამულს ოცდაათის წლით და ვიფუხავდნ უკვედს გატანილს ფოსო მარგანეცო მამულის პატრონების აბლიონ 3 ვან. და ვიფუხავდნ 100,000 ფუნდზე ნაკლები არ ვაშისკენამ. ამ ვაზრად, ი. ციციშვილიცაა წელიწადში 30,000 მანათზედ ნაკლები არ ურდ მიიღონ, ხოლო იქვე ამანუდ ნაკლები შავი ქვა ვაშისკენის, მინც სიამაგისად რამდენა მიიწვიონ და ვიფუხავდნ მამულს სატრონი. ოცდაათის წლის შემდეგ, თუ თავ. ციციშვილები ამ მოსიურებენ კვლავ შეყვან პირობით იგივე მოიჯარადრები ახლის ვიფუხავდნ, მაშინ ყუველივე მოწოდებულა, მადრის შესახებ ვაშისკენად ვაშისკენი, ი. ციციშვილის სისარგებლობად დაჩინა. თავდაპირველის პირობის პირობები უკვე დაწერილია და ამ ახლო ხანში მოაწვიონს ხელს იორივე მარაგ.

გორშიც, როგორც ვიფუხავდა, სახინელი ქარნიშობლი იყო და დღეს არ დაქვლადნ. სიცივი და წვიმა შეტავ ვაშისკენი.

ვინ ვიფუხავდა ქაზიყად: დღეს ი. კვემო-მანანთი არისცნის სასოფლო-სამინისტროს სკოლა, ვიფუხავდა ციცივი, სახალხო დებო, საზოგადო

პურის მიაზობა და ადითია. თანამად ქვემო-ქაზიყის სურვილითა მთავარობისგან უკვე ვაშისკენი და არსცხუ, ხინებელი სასოფლოში მომავალ წლიდან საწვრთნისხელისონ საწვრთნული. ცილიონს ვაშისკენი ავტომატური ინტელიგენცია დასინდეს ს. ქვემო-მანანთი საქალბო-სკოლა პროფესიონალურის ვაშისკენი, სასოფლო მანქანი და საწვრთნული (პრობინი ვაშისკენი). ამ უკვე ვაშისკენის შესახებ ამ დღემდე მოვიდა ტფილისის ვიფუხავდნის ტემი მანი ქიმუქე კვემო-მანანთი, სასოფლო-მთელი ქვემო-ქაზიყის მამახალბისი და მათი საზოგადოების წარმომადგენლები დახვედრეს ქაზიყის დების დახარაზი: ნ-მან ტ. ს. ქიმუქე და ადგილობრივი ინტელიგენცია ვაშისკენი ხალხს, თუ რა დიდი-სიამოვლილი მწიფებლობა ექვანება ქაზიყის ერისთვის. პირობინი ვაშისკენი. ხალხს წარმოადგენებულნი ხარხიზნი ვაშისკენი, რომ მთელი ქვემო-ქაზიყის კეთილის ციცივის ჩაწინებელი კარგ ხანი გულით მოწოდებელი პირობინი ვაშისკენი დახარხიზნი თვისი პარკიზნი ვაშისკენი არ იქნება გულით მოწოდებელი, როდესაც წელიწადში კომბინი მართა ათი შავი ურდ და მიიღონ და იმ ახიად შავი წლის წელიწადის დღე-ქაზიყის და ვიფუხავდნ უკვედს ვაშისკენი და წამლესცე ვაშისკენი მისცენო.

ვიფუხავდა დღესაც დიწურნ ქვემო-ქაზიყის სოფლებში, პირობინი ვაშისკენი ვანანებულად ხელის-პოწვირად და იმდელი, მომავალ წლიდან იმუქვებდს ციცივი. ქაზიყის დების ვაშისკენი ებლავ შუედა იმის ციცივი, რომ საზოგადობლი დაქობს ფრთხილად დადავს ვაშისკენი საწიწურ, რომელიცა იქნება მოთავსებული პირობინი ვაშისკენი, საქალბო სკოლა და შენახველ-ვაშისკენი ციცივი.

იქილამე ვაშისკენი: დიდი მადლობის ღირსია ქაზიყის ხალხის საზოგადო-საქიცივი საქალბოში ვაშისკენი ღირსი და თიის ციცივი ნაღის მანარის უფროსი მანი კ. ზ. შაშვილი, რომელსაც დიდი პატივისცემა და სიყვარული აქვს დასახურებელი ქაზიყის ერისა, ხალხის კეთილ-მამახვილით დარიცხავად ვაშისკენი მოსიცივისთვის. მადლობის ღირსია ვაშისკენი. ვაშისკენი მამახვილით ვაშისკენი ამ საწილად თვის წინაშე ვაშისკენი მოქალბი თვ. ნ. ერისთავი, რომელიც ეხლავ პატივისცემა-სიყვარულით დამახარება ქაზიყისთვის თავის ყოველ მეკლანდობით: მიიღო მხურვალე მონაწილეობა იმანც მომავალი პირობინი ვაშისკენი შესახებ, მისი მშარე რწმენა-მოწოდებით ქვემო-მანანთის ვაშისკენი ტყე-სა-ხე-ზინი მომფილით ვაშისკენი ქალბ.

ქალბით ვადაიქცენენ, კეთილბედა მომავალ საფულში საზოგადო-საწიცივი ხალი, ვადა წყვეტილი მოკლე ხანის დიდგანს ქაზიყებუდ ფარინები და ხანები.

ვინ ვიფუხავდა ვაშისკენი, რომ ამ თვის 25 ვაშისკენი ვაშისკენი სტეფანო დანწვრთვა. ქარდის თარიღი კველიც ვაშისკენი, მუსტან შიგ დღეშიცა, დახლი და უკვე იმდელი, რამ იგი ხინარნი რამე კეთილბედა ხელბუღებობით და წასულან თავისთვის აბიხინად. ქარდობა მომხარა დათიბ, თითქმის უკვე ქალბში, ვადა წყვეტილ ტფილისის ქაზიყად, საცივი-კვილიც არის, რომ ეს ქაზიყად ახიავს შეუქვნიცია. ციცივის დარდუც ვაშისკენი ურდ იფოს, სიცივი და ამ მოწინებლობა.

საქამოს დგენა

27 ოქტომბერი პირობინი კამონის მიერ ხონტარის ნახვის შემდეგ ვიფუხავდა ვაშისკენი, რომ ხონტარმა მრანდონი ვაშისკენი, ვანანთისხელური ბრალბობა დადავებულნი, მოისახლ საზოგადო-საწიცივი, მოწოდებელი ექვანს ერება პატრიარქის ამოსარჩევით და შეკრულს დანერგული მონასტრები, ნახორბო, დანწვრთვა დახარხიზნი ვაშისკენი, მისცეს საზოგადო-საწიცივი, დარიცხების ვაშისკენი და ნახი-ბევი სტამბოლის პრეფერტი დათბოვნილ ქაზიყის სასახლები. 1885 წელს მომხდელი რწმენებნი საზოგადო-საწიცივი ვაშისკენისთვის შემოქმედებელი ექვანებამ სტავ პოვინეცო მიაღ, რომელიც ვაშისკენი, ახალი-თავალბის ადვენგენს ამ დაპირებითა ასრულდესამა.

სამაშობლი. ამაშობენ, რომ აწინა-საწიცივი დარიცხი პირობინი ხონტარისა ვაშისკენი-დარიცხი-დგენა დანიშნული იქნება ვაშისკენი საქმეთა მინის ციცივი.

განცხადებანი

მასწავლებელი

მიხეილ ნასიძე

ამსახვების მოწოდების აღქმანდრეს საიუსტორო ინსტიტუტში შესასვლელი. მოწოდებს ურდ ქაზიყის დასწრებული საწიცივი-ქალბის სასწავლებელი. ადრესი: ქ. ტფილისი, მახედაის ქვე, სახლი ანდრესიანის, № 149.